

Fondens Ersättningsguide

Förtydligande av kostnader som ersätts
samt krav på leverantörer och fakturaunderlag

Dokumentversion 2022-09-02

Innehåll

Innehåll	2
Introduktion	3
Så arbetar Fonden med ersättningar	3
Krav på leverantörer	4
Krav på underlag för val av leverantör	5
Krav på utbetalningsunderlag	5
Fakturaunderlag	6
Tidsgräns för att ansöka om ersättning	6
Ersättningsgilla kostnader	6
Kostnader i processplan	7
A) Vid omprövning av tillstånd, fortsatt drift eller utrivning	7
B) Vid tillståndsprövning för utrivning när befintligt tillstånd saknas	7
C) Vid tillståndsprövning för fortsatt drift när befintligt tillstånd saknas	8
D) Vid tillståndsprövning vid utökande av verksamheten	8
E) Vid Natura 2000-tillståndsprövning	9
Kostnader i genomförandeplan	9
Miljö och teknik	9
Projektledning	10
Entreprenad	10
Juridik	10
Produktionsbegränsningar	10
Administrativa kostnader	10
Resekostnader	10
Kostnader för kost och logi	10
Utlägg	10
Exempel på ej ersättningsgilla kostnader	11

Introduktion

Vilken verksamhet som kan få finansiering från Vattenkraftens Miljöfond (Fonden) regleras i Fondens Allmänna villkor för finansiering. I Allmänna villkor beskrivs också övergripande vilka kostnader som är ersättningsgilla, samt att Fonden ska tillhandahålla krav på ansökan om finansiering.

Här i Fondens ersättningsguide (Ersättningsguiden) återfinns dessa krav på ansökan om finansiering, samt mer detaljerade förtydliganden kring vilka kostnader som är ersättningsgilla. Ersättningsguiden ska ses som ett komplement till Allmänna villkor. Vid motstridiga uppgifter gäller Allmänna villkor före Ersättningsguiden.

Du som fått din anläggning antagen till Fonden hittar här mer information om vad du måste göra för att få dina kostnader ersatta. Detta dokument innehåller information om vad du som verksamhetsutövare behöver tänka på när du väljer leverantörer (t.ex. jurister, konsulter, entreprenörer) till arbete som ska utföras i samband med prövning och genomförande av åtgärder för moderna miljövillkor vid din vattenverksamhet. Vidare hittar du information om vilket underlag som du behöver lämna in när du ansöker om ersättning, och vilka kostnader i projektets olika faser som du kan få ersättning för.

Så arbetar Fonden med ersättningar

Du kommer att göra en process-/genomförandeplan i dialog med Fondens projektledare. Det är i dessa planer som möjligheterna till ersättning regleras. Processplanen tas fram för de inledande arbetena med att ta fram underlag till Mark- och miljödomstolen (MMD), samt genomförande av domstolsprövningen och ett eventuellt överklaragande.

Genomförandeplanen hanterar projektering och byggnation baserat på domen för moderna miljövillkor. I genomförandeplanen går du tillsammans med din projektledare till exempel igenom vilka åtgärder som Fonden kommer att ersätta baserat på domen. Miljöåtgärder som inte nämns i domen eller kostnader för åtgärder som rör till exempel kulturmiljö och andra samhällsnyttor ersätts inte av Fonden.

Fonden ersätter dig för delar av dina kostnader om du uppfyller våra krav. För du ska kunna vara säker på att du får ersättning för dina nedlagda kostnader så behöver du kunna visa att dina kostnader är marknadsmässiga och att dina pengar går till bolag som betalar skatt och följer lagar och regler. Du ska även kunna visa att det utförda arbetet hör till rätt projekt.

Notera att ingen finansiering kan erhållas för kostnader som uppkommit och arbete som utförts innan det finns en av Fonden attesterad process- eller genomförandeplan i vilken kostnaden är budgeterad.

Vi rekommenderar att du begär en månatlig uppföljning från dina leverantörer som kan jämföras gentemot vad som är budgeterat, för att i god tid kunna upptäcka eventuella avvikelser. Om du misstänker att budgeten som överenskommit i process- eller genomförandeplanen inte kommer att hålla är det viktigt att du informerar din projektledare på Fonden så snart som möjligt. Detsamma gäller om du önskar byta till andra leverantörer mot vad du angivit i din process- eller genomförandeplan.

Notera att Fonden inte ersätter kostnader för mervärdesskatt (moms).

Krav på leverantörer

Det är du som verksamhetsutövare som ansvarar för vilka leverantörer du vill anlita. Du ansvarar själv för att sköta beställning, uppföljning och kommunikation med leverantörerna. Det är också ditt ansvar att se till att leverantörerna uppfyller Fondens krav på leverantörer. Inget avtal ska anses föreligga mellan Fonden och av verksamhetsutövaren anlita leverantör.

För att säkerställa kvaliteten på arbetet som leverantörerna utför ska du:

- Ta referenser på de leverantörer du vill arbeta med från tidigare beställare. Den leverantör du väljer att anlita ska ha referenser och erfarenhet från liknande uppdrag.

För att Fonden ska betala ut ersättning är det viktigt att det kan verifieras att pengarna går till seriösa bolag som betalar skatt och följer lagar och regler. Därför ska du:

- Ställa krav på att entreprenörer för elektronisk personalliggare. Det går att skriva över allt ansvar på entreprenören för detta. Vi ber dig då att notera numret på den anmälda arbetsplatsen så att du kan fylla i detta i din genomförandeplan.
- Ställa krav på att leverantören har erforderliga försäkringar.

För att vi ska veta att fakturorna berör rätt projekt ska du:

- Se till att det förs dagbok på arbetsplatsen, den ska du ladda upp i Bubblan när du ansöker om ersättning. Dagboksliknande anteckningar gäller även för konsulter, det ska vara tydligt vilket arbete som utförts av vem och vilken dag.
- Se till att det är en bra och tydlig märkning på fakturorna, enligt instruktionerna i detta dokument.

Om du anlitar ett företag som har utländsk arbetskraft ska du också ställa krav på att de ska kunna visa var de är socialförsäkrade samt att de följer lagar och regler i Sverige, detta gör du genom att ställa krav på:

- Att utländska arbetare kan visa upp ett A1-intyg och utstationeringsintyg från Arbetsmiljöverket.

Tänk även på att du som byggherre har det grundläggande ansvaret för att se till att alla tänker på arbetsmiljön i olika byggskedan. Du utser byggarbetsmiljösamordnare och har ett ansvar för att dessa utför sina arbetsuppgifter. Du kan skriva över hela eller delar av ditt ansvar till en uppdragstagare, läs mer om detta på Arbetsmiljöverkets hemsida.

Krav på underlag för val av leverantör

För att vi ska anse att dina kostnader är marknadsmässiga ställer Fonden krav på att du:

- I de fall då jobbets totala kostnad beräknas överstiga ett prisbasbelopp (aktuellt prisbasbelopp hittas på [SCBs hemsida](#)), tillfråga minst två till tre bolag om offert för att göra jobbet, alternativt annonsera om en upphandling. Du måste få in anbud/offert från minst två leverantörer.
- Förfrågningsunderlaget, inkomna offerter och motiv till val av leverantör ska laddas upp i Bubblan oavsett jobbets totala kostnad.
- På offerterna från leverantörerna ska estimerad kostnad för de olika arbetsmomenten framgå. Om arbetet utförs mot löpande räkning/rörligt arvode ska timpris inkluderas. Det är även viktigt att totalt budgetpris/estimerad tid för hela arbetet framgår.
- När du och din projektledare på Fonden är överens om vilken leverantör du ska använda dig av ska även ett kontrakt, uppdragsbekräftelse eller avtal med vald leverantör laddas upp i Bubblan.

För ramavtal gäller följande:

- Vid avrop mot ramavtal ska förfrågningsunderlaget som användes vid upphandlingen samt avtalet med vald leverantör laddas upp i fliken "Dokument" i Bubblan. I dokumentets namn bör det framgå att det rör sig om ett ramavtal, samt med vilken leverantör.
- Vid avrop mot ramavtal ska det finnas en kostnadsuppskattning för det avropade uppdraget.
- Om du redan har ett befintligt ramavtal med en leverantör där gjord upphandling motsvarar Fondens krav behöver ingen ytterligare konkurrensutsättning/upphandling göras. Däremot behöver du kunna visa för oss hur upphandlingen gick till och hur valet av leverantör motiverats.
- Om det befintliga ramavtalet inte täcker det aktuella uppdraget, eller om ramavtalet inte bedöms vara upphandlat på ett sätt som motsvarar Fondens krav, kan vi begära att du gör en ny upphandling.

Observera att ingen ersättning utgår till företag som ägs av dig själv eller av en närstående. Med närstående avses föräldrar, far- och morföräldrar, make, barn, make till barn, barnbarn, make till barnbarn, syskon, make till syskon, syskonbarn och syskons barnbarn. Ersättning utgår inte heller vid interna köp inom en koncern.

Krav på utbetalningsunderlag

När det blir dags att ansöka om utbetalningar ställer vi krav på din utbetalningsansökan. Enligt Fondens allmänna villkor ska du som verksamhetsutövare säkerställa att de åtgärder som Fonden ersätter genomförts på ett kostnadseffektivt sätt. Ersättning utgår i enlighet med allmänna villkor endast för styrkta, skäligen och marknadsmässiga kostnader.

Detta innebär att varje utbetalningsansökan måste knytas till den godkända process-/genomförandeplan som tagits fram tillsammans med din projektledare på Fonden. Utbetalningsansökningar som avser kostnader som uppkommit och arbete som utförts

innan det finns en av Fonden attesterad plan i vilken kostnaden är budgeterad kommer inte att godkännas.

När du skickar in din utbetalningsansökan ska du bifoga fakturaunderlag enligt de instruktioner som finns.

Fonden förbehåller sig rätten att neka utbetalningsansökningar som saknar fakturaunderlag enligt dessa krav eller som inte kan knytas till det aktuella projektet. Utbetalningsansökningar som inte kan härledas till en godkänd process-/genomförandeplan eller som saknar fakturaunderlag kommer att avslås.

Fakturaunderlag

På fakturaunderlaget ska Fondens projektnummer och/eller anläggning tydligt framgå samt VAD kostnaden avser, VEM leverantören är, NÄR arbetet utfördes samt VEM som är beställare. Detta gäller även för fakturor från underleverantörer, till exempel då entreprenören tar in någon som utför delar av arbetet och bara fakturerar vidare dessa kostnader. Fakturorna måste vara utställda till samma bolag/enskilda firma eller privatperson som är verksamhetsutövare för att de ska ersättas.

Fakturorna ska specificeras per arbetsmoment som överensstämmer med arbetsmoment i process- eller genomförandeplanen. När utbetalningsansökan görs ska varje faktura knytas till en befintlig budgetrad i process-/genomförandeplanen, så det är viktigt att kostnadsposterna på fakturan överensstämmer med benämningarna som använts på budgetraderna i process-/genomförandeplanen.

Om en leverantör även utför arbeten som Fonden inte finansierar är det viktigt att kostnaderna för dessa tydligt särredovisas på fakturan eller faktureras helt separat.

I de fall då uppdraget baseras på timdebitering ska antal timmar specificeras för nedlagd tid för det aktuella projektet. Dagbok eller liknande ska bifogas.

Tidsgräns för att ansöka om ersättning

För att utbetalningsansökan ska handläggas ska den vara inkommen till Fonden inom den tid som anges i Fondens allmänna villkor. Ansökningar som kommer in för sent kommer att avslås. För närvarande gäller att utbetalningsansökan för processkostnader ska vara inkommen till Fonden senast 3 månader efter datum för lagakraftvunnen dom. Utbetalningsansökan för genomförandekostnader ska vara Fonden tillhanda senast 3 månader efter datum för godkänt slutbesiktningsprotokoll.

Ersättningsgilla kostnader

Fonden ersätter kostnader som har överenskommit i process-/genomförandeplan. Förtydliganden av dessa kostnader och hur de ersätts finns nedan. **Från samtliga kostnader avgår självrisk om 15%** i enlighet med Fondens allmänna villkor. När du ansöker om ersättning ska du ange dina kostnader innan självrisk. Självrisk dras sedan automatiskt av i Bubblan.

Kostnader i processplan

Notera att Fonden inte ersätter kostnader för utredningar som relaterar till kunskap som verksamhetsutövaren redan förväntas ha om sin verksamhet, t.ex. grundläggande tekniska uppgifter såsom fallhöjd och slukförmåga, rådighet över vattenområdet där verksamheten bedrivs, eller på vilka juridiska grunder som verksamheten bedrivs (så som privilegiebrev och urminnes hävd). I enlighet med Allmänna villkor ersätter Fonden inte heller utredningar som krävs på grund av annan lagstiftning än den miljörättsliga, t.ex. utredningar relaterat till kulturmiljölagen.

- Som huvudregel ersätter Fonden kostnader som uppstått i samband med **omprövning av tillstånd**, se avsnitt A nedan.
- Vid **tillståndsprovning för utrivning när befintligt tillstånd saknas** ersätter Fonden enligt avsnitt B nedan.
- Vid **tillståndsprovning** ersätter Fonden de kostnader som även hade uppstått under en omprövningsprocess, se avsnitt C nedan.
- Vid omprövning kombinerat med en **tillståndsprovning för att utöka verksamheten** ersätts de kostnader som härrör till omprövningen, se avsnitt D nedan.
- Vid tillståndsprovning för åtgärder inom **Natura2000-områden** gäller särskilda regler, se avsnitt E nedan.

A) Vid omprövning av tillstånd för fortsatt drift eller utrivning

Följande gäller för ersättning av kostnader i processfasen för anläggningar med befintligt miljötillstånd eller äldre rättighet som likställs med tillstånd, vid ansökan om fortsatt drift eller utrivning:

Miljöutredningar & fältundersökningar	Ersätts
Förprojektering för genomförande av miljöåtgärder	Ersätts
Upprättande av ansökningshandlingar för omprövning	Ersätts
Kungörelser i domstol	Ersätts
Kungörelser för samråd	Krävs ej vid omprövning*
MKB	Krävs ej vid omprövning*
Samrådsunderlag- & redogörelse	Krävs ej vid omprövning*
Samrådsmöte	Krävs ej vid omprövning*
Juridiskt ombud	Ersätts
Prövningsavgift & domstols administrativa kostnader vid provning	Ersätts
Extern projektledning inför provning	Ersätts
Motpartens rättegångskostnader	Krävs ej vid omprövning*
Domstolens kostnader för aktförvarare	Ersätts
Domstolens kostnader för sakkunniga som tillkallats av domstolen	Ersätts
Lokaler för domstolssammanträden (ej samråd)	Ersätts

* Om din anläggning har ett befintligt tillstånd och domstolen anser att en utrivning inte kan hanteras inom ramen för en omprövning utan istället kräver tillståndsprovning för att tillståndet ska återkallas (för att tillstånd till utrivning ska ges) ersätter Fonden även dessa kostnadsposter.

B) Vid tillståndsprovning för utrivning när befintligt tillstånd saknas

Om du inte har ett befintligt tillstånd eller äldre rättighet som likställs med tillstånd och avser att genomgå en tillståndsprovning för utrivning gäller följande för ersättning av kostnader:

Miljöutredningar & fältundersökningar	Ersätts
Förprojektering för genomförande av miljöåtgärder	Ersätts
Upprättande av ansökningshandlingar	Ersätts
Kungörelser i domstol	Ersätts

Kungörelser för samråd	Ersätts*
MKB	Ersätts*
Samrådsunderlag- & redogörelse	Ersätts*
Samrådsmöte	Ersätts*
Juridiskt ombud	Ersätts
Prövningsavgift & domstols administrativa kostnader vid prövning	Ersätts
Extern projektledning inför prövning	Ersätts
Motpartens rättegångskostnader	Ersätts*
Domstolens kostnader för aktförvarare	Ersätts
Domstolens kostnader för sakkunniga som tillkallats av domstolen	Ersätts
Lokaler för domstolssammanträden	Ersätts

* Ersätts om prövningen kräver detta.

C) Vid tillståndsprövning för fortsatt drift när befintligt tillstånd saknas

I detta avsnitt listas hur kostnader i processfasen kan ersättas för anläggningar som saknar befintligt miljötillstånd eller äldre rättighet som likställs med tillstånd, vid ansökan om fortsatt drift.

Fondens syfte är att ersätta kostnader för omprövning för att erhålla moderna miljövillkor. Vid tillståndsprövning ersätter Fonden därför de kostnader som även hade uppstått under en omprövningsprocess. Detta innebär att vissa kostnadsposter vid en tillståndsprövning inte kommer att vara ersättningsgilla. Det är därför viktigt att kostnader i processplanen tydligt specificeras i fakturaunderlaget så att det framgår vilket arbetsmoment som kostnaden avser. Fonden gör en bedömning av vilka kostnader som kan anses härröra till en omprövning och vilka som tillkommer på grund av tillståndsprövningen.

I undantagsfall, om det inte går att göra en tydlig uppdelning huruvida en kostnad härrör från omprövning eller tillståndsprövning, gör Fonden en bedömning hur stor del av den aktuella kostnaden som ska ersättas.

Miljöutredningar & fältundersökningar	Ersätts
Förprojektering för genomförande av miljöåtgärder	Ersätts
Upprättande av ansökningshandlingar för moderna miljövillkor	Ersätts
Kungörelser i domstol	Ersätts
Kungörelser för samråd	Ersätts ej
MKB	Ersätts ej
Samrådsunderlag- & redogörelse	Ersätts ej
Samrådsmöte	Ersätts ej
Juridiskt ombud	Ersätts
Prövningsavgift & domstols administrativa kostnader vid prövning	Ersätts
Extern projektledning inför prövning	Ersätts
Motpartens rättegångskostnader	Ersätts ej
Domstolens kostnader för aktförvarare	Ersätts
Domstolens kostnader för sakkunniga som tillkallats av domstolen	Ersätts
Lokaler för domstolssammanträden (ej samråd)	Ersätts

D) Vid tillståndsprövning vid utökande av verksamheten

För anläggningar med befintligt miljötillstånd eller äldre rättighet som likställs med tillstånd, som i samband med omprövning för moderna miljövillkor även ansöker om utökande av verksamheten,

ersätts de kostnader som anses härröra till omprövningen. Kostnader som tillkommer på grund av att ansökan även innefattar utökande av verksamheten ersätts ej.

E) Vid Natura 2000-tillståndsprövning

Om Natura 2000-tillståndsprövning krävs i samband med omprövningen av din anläggning gäller följande för ersättning av kostnader som härrör till Natura 2000:

Miljöutredningar & fältundersökningar	Ersätts
Förprojektering för genomförande av miljöåtgärder	Ersätts
Ansökan om tillstånd	Ersätts
Kungörelser i domstol	Ersätts
Kungörelser för samråd	Ersätts
MKB	Ersätts
Samrådsunderlag- & redogörelse	Ersätts
Samrådsmöte	Ersätts
Juridiskt ombud	Ersätts
Prövningsavgift & domstols administrativa kostnader vid prövning	Ersätts
Extern projektledning inför prövning	Ersätts
Motpartens rättegångskostnader	Ersätts
Domstolens kostnader för aktförvarare	Ersätts
Domstolens kostnader för sakkunniga som tillkallats av domstolen	Ersätts
Lokaler för domstolssammanträden	Ersätts

Kostnader i genomförandeplan

Under genomförandet görs ingen skillnad på vilken typ av prövning som genomförts. Fonden ersätter kostnader för att genomföra de miljöåtgärder som har beslutats i domstol och som krävs för att uppnå de formella kvalitetskraven på vattenmiljön. Kostnaderna kan avse projektering, byggnation och anpassning av miljöåtgärder. Exempel på miljöåtgärder som kan finansieras är fiskvägar, ålyngelledare, flyktrännor, intagsgaller, biotopvårdande åtgärder, utrivning av damm och/eller kraftstation, friläggning av vattenväg och återställande till referensförhållanden.

Merkostnader på grund av exempelvis bristande underhåll, avsaknad av nödvändig utrustning som redan borde finnas på plats, utökande av verksamheten, modernisering av anläggningen eller mer långtgående åtgärder än vad som krävs för att uppfylla formella kvalitetskrav på vattenmiljön ersätts ej. Fonden ersätter inte åtgärder som beror på krav enligt annan lagstiftning än den miljörättsliga (t.ex. kulturmiljölagen). Ökade driftskostnader som uppstår till följd av miljöåtgärderna inklusive kostnader för uppföljningsåtgärder (t.ex. fiskräknare, fiskkompensation) samt kostnader för upprättande och genomförande av egenkontrollprogram som inte relaterar till själva genomförandefasen av åtgärder ersätts ej.

Nedan listas några exempel på ersättningsgilla kostnader i genomförandeplanen.

Miljö och teknik

- Kompletterande miljöutredningar och fältundersökningar.
- Förprojekteringar och projektering för genomförande av miljöåtgärder som dömts ut i domstol.
- Miljö- och teknikstöd under genomförandet, exempelvis fiskevårdssakkunnig.
- Framtagande av kontrollprogram inför entreprenadarbeten.

Projektledning

- Extern projektledning för genomförande av miljöåtgärder som dömts ut i domstol.
- Stöd vid framtagande av förfrågningsunderlag för genomförande.
- Projekt- och byggledningsstöd under entreprenad.
- Visst administrativt stöd, t.ex. projektadministration i Bubblan.

Entreprenad

- Projekteringar som utförs av entreprenör.
- Entreprenader för genomförande av miljöåtgärder som dömts ut i domstol.
- Utredningar och inmätningar som görs av entreprenör.
- Inköp av material samt hyra av maskiner och verktyg ersätts mot kvitto.

Juridik

- Kostnader för juridiskt ombud som tillkommer efter dom.

Produktionsbegränsningar

Fonden ersätter uteblivna framtida kassaflöden till följd av produktionsbegränsningar som uppstått på grund av åtgärder som utdömts i domstol för att anpassa verksamheten till moderna miljövillkor. Mer information om hur beräkning av produktionsbegränsning och värderingen av dessa sker kan du läsa i dokumenten "Information om beräkning av produktionsbegränsning" respektive "Information om värdering av produktionsbegränsning" vilka finns på Fondens hemsida.

Administrativa kostnader

Inköpta administrativa kostnader som uppstår i samband med arbeten inom process- eller genomförandefas som finansieras av Fonden kan ersättas med faktiska kostnader efter avdrag för självrisk om 15% i enlighet med Fondens allmänna villkor. För att kostnaderna ska vara ersättningsgilla ska de uppfylla kraven avseende kostnadseffektivitet, skälighet och marknadsmässighet.

Resekostnader

För att utbetalning ska erhållas för resekostnader ska det tydligt framgå resesätt, avreseort och destination samt datum.

Kostnader för kost och logi

För att utbetalning ska erhållas för kostnader relaterade till kost och logi ska underlag tillhandahålls i vilket det tydligt framgår var och vilka datum som övernattningen har ägt rum.

Utlägg

För att utbetalning ska erhållas för utlägg ska kvittokopia bifogas och det ska tydligt framgå vad utläggget avser.

Exempel på ej ersättningsgilla kostnader

Nedan listas exempel på kostnader som Fonden **inte har möjlighet att betala ut ersättning för**. Notera att listan inte är uttömmande.

- Kostnader som inte ska finansieras av Fonden enligt Fondens Allmänna villkor och dess kompletterande riktlinjer.
- Kostnader som inte är inkluderade i den av Fonden attesterade process- eller genomförandeplanen.
- Kostnader som överskrider den i process-/genomförandeplan överenskomna budgeten.
- Kostnader för egen tid, det vill säga den tid du som verksamhetsutövare själv lägger ned.
- Kostnader för resor, kost och logi för dig som verksamhetsutövare, eller anställda inom det bolag som är verksamhetsutövare. Detta gäller även för bolag som ingår i samma koncern.
- Kostnader för förtäring i samband med exempelvis samrådsmöten.
- Kostnader för vilka finansiering tillhandahålls av annan part.
- Kostnader för vilka finansiering redan utbetalts.
- Mervärdesskatt (moms), oberoende av om verksamhetsutövaren bedriver mervärdesskattepliktig verksamhet eller inte.
- Tillsynsavgifter.
- Sanktionsavgifter för brott mot Arbetsmiljöverkets föreskrifter, oavsett om det är sanktionsavgifter för dig som byggherre, eller för BAS-P, BAS-U eller entreprenören som arbetsgivare.
- Kontrollavgifter från Skatteverket för brott mot lagen om elektronisk personalliggare.
- Räntekostnader för förfallen faktura, påminnelseavgift eller inkassokostnader.
- Köp av maskiner och verktyg.
- Köp av tjänst eller material från firma som ägs av närstående eller bolag inom samma koncern.